

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าบ้านตาด
เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๔๕

ลูกศิษย์มีครูยอมดีเสมอ

เมื่อเช้านี้พระ ๓๘ องค์ที่ท่านไม่ฉันท่านไม่ออกมานี้มีเยอะนะอยู่ข้างใน องค์ไหนไม่ฉันก็ไม่ออกมา มาทำข้อวัตรปฏิบัติส่วนรวมเราก็ห้ามไม่ให้มา ตั้งหน้าภาวนา แล้วก็ให้อยู่เฉพาะกับจิตตภาวนาเท่านั้น ไม่ให้มาเกี่ยวข้องกับหมู่กับเพื่อนซึ่งทำให้เสียเวลาไป องค์ไหนไม่ฉันก็ไม่ต้องออกมา ข้อวัตรปฏิบัติตัดออกหมด ยิ่งเหลือแต่ลำพังตัวเองกับความเพียร วัดนี้ปฏิบัติอย่างนั้นตลอดมา ถ้าฉันก็รวมกันทำข้อวัตรปฏิบัติทุกสิ่งทุกอย่างด้วยความพร้อมเพรียงกัน ถ้าองค์ไหนไม่ฉันก็ไม่ต้อง ๆ แล้วการอดอาหารก็ไม่ต้องมาบอกหัวหน้า ไม่จำเป็น ปล่อยตามอัธยาศัย ใครจะพักอาหารหยุดอาหารเมื่อไรก็หยุดไปเลย

สำหรับวัดนี้พระที่อดอาหารมีประจำทุกวันเลย มีประจำมาตลอด ที่อื่น ๆ ไม่ค่อยมีนะ ที่วัดป่าบ้านตาดนี้มีมากอยู่ อาจจะเป็นพระมาอยู่ที่นี้ได้รับการแนะนำสั่งสอน การทำความพากเพียรด้วยวิธีการต่าง ๆ อยู่อย่างนั้นก็ได้ วัดอื่น ๆ ท่านอาจไม่ค่อยสอนนัก แต่สำหรับวัดนี้สอนตลอด มางดเอาตอน... จะเรียกว่างัดก็ไม่ผิด ตอนที่มาช่วยชาติบ้านเมือง ภาระการแนะนำสั่งสอนเพื่อนฝูงรู้สึกลดลงมากทีเดียว ก็หมุนไปทางโลกสงสารช่วยบ้านช่วยเมืองไปเสีย

แต่ก่อนสำหรับวัดนี้เข้มงวดกวดขันทุกอย่างให้เต็มร้อยเปอร์เซ็นต์ ๆ เพราะฉะนั้นโลกเขาจึงว่าหลวงตาบ้าๆ คือเราเข้มงวดกวดขันรักษาของดีไว้ตลอด ไม่ให้ของชั่ว ชิมซาบและไหลทะลักเข้ามาท่วมทับกันแหลกไปหมด เราตัดออก ๆ เลย นี่ที่เขาไม่เคยเห็นไม่เคยได้ยินเขาก็ว่าเราดูเราทำอะไร แต่สำหรับพระที่มาอยู่กับเรา เรื่องดูท่านทราบเหตุผลแล้ว ดูด้วยเหตุผลกลไกอะไรท่านรู้แล้ว เพราะฉะนั้นพระจึงต้องกลัว กลัวจะผิดแล้วกลัวจะโดนดูซ้ำซ้ำอีก ความหมายว่านั่น แต่ก่อนเอาจริงเอาจังมาก เพราะหมู่เพื่อนมาเกาะให้เป็นกังวล มาหลายองค์เข้าไปเรื่องความเคลื่อนไหวก็มีผิดมีถูก แล้วเพิ่มมากขึ้นความผิดพลาด นี่ก็ได้เริ่มดูดำดูขาวกัน แต่อยู่ลำพังเราก็ไม่มีอะไรจะดูดำ เพียงองค์สององค์ก็ไม่เห็นมีอะไร อยู่กันสบาย ๆ อยู่ในป่าในเขา ไม่มีได้ดูกันนะ ในป่าไม่มี

เพราะส่วนมากพระท่านไม่ค่อยอยู่รวมกันในป่า องค์นั้นอยู่ถ้ำนั้น องค์นี้อยู่ถ้ำนี้ องค์นั้นอยู่ป่านั้น ๆ ไปเสีย แห่งละองค์หรือสององค์ ก็จะเอาอะไรมาดูกันเพราะมันไม่ผิด ที่นี้เวลามารวมหมู่เพื่อนมันก็มากเข้า หลายเรื่องหลายราว ก็เหมือนเรามีลูกหลายคน ถ้าลูกคนเดียวถึงมันจะดีบ้างชนบ้างก็มีคนเดียวดูแลทั่วถึง แต่สองคนสามคนเข้าไปแล้วตั้งแต่พวกที่เริ่มเรียนดอกเตอร์ ๆ ทั้งนั้นด้วยแล้วพ่อแม่อกจะแตก

ดอกเตอร์ของเด็กคืออะไร พ่อเด็กเกิดขึ้นมาเริ่มเรียนดอกเตอร์แล้วนะ ไม่ต้องเรียน ก.ไก่ ก.กา เรียนชั้นสูงทีเดียวเลย เรียนชั้นดอกเตอร์เลย ดอกเตอร์อะไร ดอกเตอร์ชน เข้าใจไหม มันชน มันอยากรู้ อยากเห็น อยากทุกอย่าง มันก็ติดก็เดินไปตามประสาของเด็ก เพราะฉะนั้นเราถึงได้ว่าเริ่มแล้วนะนี่ เริ่มวิชาดอกเตอร์แล้ว หลายคนเข้าไปพ่อแม่ ยิ่งเป็นกังวลมากทีเดียว

เราได้เห็นพ่อแม่เอามาเป็นบทเรียนมากทีเดียวนะ เพราะฉะนั้นจึงได้ย้อนหลัง คิดถึงบุญคุณของพ่อของแม่นะ ถึงตามเก็บนะ คุณของพ่อของแม่ตามเก็บหมด ลูกแต่ละคนเข้ามารวมกันแล้ว ใอันนั้นไปไหน ใอันนี้ไปไหน ถ้ามอยู่นั้นละ ไม่พอกี่แม่ละถ้าม ใอันนั้นไปไหน เป็นอย่างนั้นนะ แต่ยังมีอีกหนึ่งที่ลูกหลายคนก็ไม่ปรากฏว่ามีคนใดเกรนะ ไม่มี อันนี้ก็เพราะพ่อกับแม่เข้มงวดเหมือนกัน พ่อก็ดู แม่ก็ดูเหมือนกัน ดูพอ ๆ กัน ลูกจึงต้องระวัง พ่อเขียน ๆ พอดี ๆ เลยจะว่าไป

นี่เราพูดถึงเรื่องเกี่ยวกับพระกับณรมีมากเข้า ๆ ครูบาอาจารย์ก็เทียบเหมือน พ่อเหมือนแม่ คอยสอดส่องดูแลความผิดพลาด คือรักษาด้วยความดีทุกอย่างไม่ให้ผิดพลาด จึงต้องสอดส่อง ผู้ปฏิบัติก็ต้องระวังตัวเองตลอดเวลา ระวังโดยลำพังแล้วยังต้องระวังครูบาอาจารย์จะดูว่ากล่าวอะไร ดีไม่ดีกลัวท่านจะไล่หนีอีกด้วย นั่นสำคัญอยู่ตรงนั้น นี่เพราะต้องการเป็นคนดี ขรวาสักดิ์ต้องมีการอบรมแนะนำกันในครัวเรือน เฉพาะอย่างยิ่งส่วนมากคนบ้านนอกของเรามักจะรับประทานอาหารรวมกัน บางทีพ่อกี่พูดออกมาแล้วแม่ก็พูดออกมาแ่งนั้นแ่งนี้ อะไรใครไม่ดีที่ไหนก็มาพูดให้ลูกฟัง เวลาอยู่รวมกันมักจะเป็นเวลารับประทานอาหาร นอกนั้นไม่ค่อยรวม คนไหนไม่ดีที่ตรงไหน ๆ ไม่พ่อกับแม่ละมาเล่า ลูกก็ฟัง คนใดดีอย่างไร ๆ ก็มาเล่าให้ฟัง

ส่วนมากว่าอย่าช่วยอย่างนั้นนะให้ต้อย่างนี้นะ พ่อแม่ก็ไม่ได้บอกแหละ หากมาเล่าให้ฟังเป็นการพรั้สอนลูกอยู่ในตัวนั้นแหละ เราฟังอยู่ตลอดนี่ซิ ลูกหลายคนแม่จะไม่มีคนเกรก็ตาม พ่อแม่ก็หนักอกมากเหมือนกันไม่ใช่เล่นนะ นี่ละเราจึงย้อนหลัง อาหารการกินอะไรดี ๆ นี่เอาไว้ให้ ส่วนมากพูดติดปากเอาไว้ให้อง คือหมายความว่าคนสุดท้ายที่กำลังเลี้ยงดูอยู่ แล้วอะไรดี ๆ ที่ควรแก่เด็กคนสุดท้ายก็ต้องสงวนไว้เลย อันนี้เอาไว้ให้อง ๆ ไว้เลยนะ จำได้ตลอด คนไหนเป็นคนสุดท้ายต้องเป็นคนรับเป็นพิเศษเสมอทั้งหมด ไว้ให้อง ๆ เราไม่ลืมนะ

เวลานี้มันตามเก็บคุณของพ่อของแม่ โอ้ย เป็นตายจริง ๆ นะ ลูกยิ่งหลายคน พ่อแม่เลยจะเป็นจะตาย พะวักพะวนกับคนนั้นคนนี้ยุ่ง ถ้ามีคนเสียด้วยแล้วก็ยิ่งจะไปใหญ่ นะ ลูกคนนั้นเกรทางนั้นลูกคนนี้เกรทางนี้พ่อแม่อกแตกนะ แต่สำหรับในครอบครัวของเราเราก็พูดตามความจริงไม่มี อย่างนั้นไม่มี ดีก็ดีชั่วธรรมดาก็ได้มีโกโรโกโส

ทำความเสียหายแก่ตนเองและผู้อื่นให้เดือดร้อน ถึงอย่างนั้นพ่อแม่ก็เดือดร้อนอยู่ตลอด คอยแะ นี้ละพ่อแม่เลี้ยงลูก คนไหนดีคนไหนชั่วก็มาเล่าให้ลูกฟัง เราก็ฟัง จากนั้นเราก็มีการอบรมลูกเราบ้างเป็นครั้งเป็นคราวก็ดี พูดสองสามประโยควันหนึ่ง ๆ ลูกก็จะดี เราก็ทำตัวของเราให้เป็นคนดีไปเรื่อย ๆ มันก็จะชินต่อนิสัยตั้งแต่เด็กขึ้นมา ไม่โกโรโกโส

อย่างเมืองไทยของเราเนี่ยพูดจริง ๆ เราก็เป็นคนไทย สอนเพื่อคนไทยให้ดิบให้ดี ปิดสิ่งชั่วช้าลามกก็ต้องเอามาสอนละซี นิสัยคนไทยเรานี้มักปล่อยตัว แล้วฟุ่มเฟือย สُرุ่มสุร้าย อันนี้เสียมากทั่วประเทศไทยเราเลย นี่แหละอ่อนแอตรงนี้ ไม่มีหลักเกณฑ์ไม่มีเนื้อหนังเป็นของตัวเอง ไม่มีหลักใจ เลื่อนลอย อะไร ๆ มากี่ดั่งที่เคยพูดคว้ามับ ๆ นี่เป็นนิสัยไม่ดีเลย เสียทรัพย์สมบัติเข้าไปหาเสียที่ใจ ถ้าเสียที่ใจนี้เสียมากทีเดียว เป็นนิสัยแล้วแก้ไม่ตก ลำบากลำบากมากทีเดียว จึงขอให้ท่านทั้งหลายได้พิจารณา ตั้งหน้าตั้งตาปฏิบัติตามหลักธรรมที่ท่านสอนบ้างซี ก็เราเป็นลูกชาวพุทธไม่ฟังคำของพุทธจะฟังเสียงใคร ตัวเราเป็นมหาโจรอยู่แล้ว ฟังมันเท่าไรก็ยิ่งจมไป ๆ ฟังเสียงท่านผู้เลิศเลอคือพระพุทธรเจ้า เอาธรรมท่านมาปฏิบัติต่อตนเอง

หนักบ้างเบาบ้างเราฝึกเพื่อความเป็นคนดี หนักก็หนักเพื่อเป็นคนดี เบาก็เพื่อเป็นคนดี ทุกข์ก็เพื่อเป็นคนดีไม่ใช่เพื่อเป็นคนชั่ว ถ้าเป็นไปตามกิเลสหนักก็หนักเพื่อมหันตทุกข์ อะไรเพื่อทุกข์เพื่อมหันตทุกข์ไป ถ้าตามกิเลสเป็นอย่างนั้น นี่เสียมากนะ รู้สึกว่าเสีย เพราะหลวงตานี้เที่ยวทั่วประเทศไทย ไปที่ไหนมันอดไม่ได้ละจะไม่ให้ดูไม่ให้ฟัง ดูกิริยามารยาทความประพฤติหน้าที่การงานของคน มันต้องดูไป ไม่ได้ว่าตั้งหน้าตั้งตาจะดู หากเป็นไปในความสัมผัสกันระหว่างข้างนอกกับข้างใน ตาหูจมูกลิ้นกายก็รับรู้เสียงกลิ่นรสเครื่องสัมผัสจะต้องมาสัมผัสกัน แล้วก็เข้าไปสู่ที่ใจ เอานำมาคิด

เราอย่าพากันฟังเพื่อเห่อเหิมเกินไปนะเมืองไทยเราเสียได้ เสียได้จริง ๆ เพราะนิสัยฟังเพื่อเห่อเหิม ไม่มีการเก็บการรักษา มีแต่ความฟุ่มเฟือยแล้วก็ปล่อยออก ๆ เสีย เด็กเกิดขึ้นมาดูพ่อดูแม่แล้วก็ตามพ่อตามแม่ เป็นนิสัยเลื่อนลอยไปหมด ไม่มีเนื้อหนังเป็นของตัวเอง รักชาติก็รักตัวเอง รักความประพฤติของตัวเองจึงเรียกว่ารักชาติ รักเฉย ๆ ไม่มีการอารักขา ไม่มีการปฏิบัติตัวเพื่อความเป็นคนดี รักไม่มีความหมาย รักอย่างนั้นใช้ไม่ได้ ต้องปฏิบัติตัว นี่ก็พูดอย่างที่ว่าพระท่านบวชมา เป็นฆราวาสก็เป็นแบบหนึ่ง เวลาบวชมาพลิกนิสัยใจคอเข้าสู่ศีลสุธรรมแบบหนึ่ง อย่างนั้นนะ กิริยานิสัยใจคอที่เคยเป็นมาแต่ในบ้านในเรือนเป็นฆราวาส เขาเหมือนเรา เราเหมือนเขา แต่พอเข้ามาบวชเอาหลักธรรมวินัยมากางกึ่ง ดูแบบแปลนแผนผังคือธรรมวินัย มีแต่แบบ

แปลนที่ดีทั้งนั้น ๆ เรายก่ค่อยศึกษาไปตามนั้นแล้วปฏิบัติไปตามนั้น ปรับใจของเราเข้าสู่ศีลธรรมเสมอ อย่าให้ออกนอกกลุ่มนอกทาง มันก็ค่อยกลายเป็นคนดี

ที่แรกเข้มงวดกวดขันเป็นทุกซ์เหมือนกัน การระมัดระวังกลัวจะเป็นโทษเป็นกรรมเป็นอาบัติ เช่น พระเป็นอาบัติต้องโทษไม่สมควร มาหาคุณหาประโยชน์แล้วมาต้องโทษต้องกรรมไม่สมควร จึงต้องปิดออกด้วยการระมัดระวังรักษาเสมอ ที่นี้เมื่อต่างคนต่างรักษา วันนี้ก็รักษาวันหน้าก็รักษา รักษาตลอดเวลา มันก็ค่อยชินไป ๆ ที่นี้ศีลธรรม กลมกลืนกับตัวเราแล้ว ไปไหนระวังกับไม่ระวังกิริยาท่าทางภายนอกก็เป็นเรียบ ๆ เหมือนกัน แต่ภายในระวังอยู่เสมอ อะไรจะผิดลึกลับทวินัยจะปิดปั๊บ ๆ หลีกปั๊บ ๆ เป็นเอง นั่นความเคยชิน เป็นอย่างนั้น

อย่างที่เรารเดินไปนี่ มองเห็นมดอย่างนั้นะ กำลังจะก้าวเหยียบลงไป มองเห็นมดโดดข้ามผิงเลยไม่เหยียบ นั่นเห็นไหมละ มันเป็นเองนะ ไม่ใช่เราตั้งทำไประวังมดตัวนี้ตัวเดียวนะ ไปตัวไหนก็เหมือนกัน สัตว์ตัวไหนก็เหมือนกัน พอจะเหยียบย่างลงไปปั๊บ มองเห็นสัตว์นี้โดดผางไปเลย มันหากเป็นของมันเอง นี่คือการเคยชินในการระวังรักษาเรา การรักษาความดี ปิดความชั่วออกก็ต้องเป็นอย่างนั้นเหมือนกัน

นี่มันปล่อยเลยตามเลยดูอะไร ๆ เลอะ ๆ เทอะ ๆ ไปหมด เราที่มาเกี่ยวกับโลกสามสี่ปีนี้ได้เห็นชัดเจนมากทีเดียว บรรดาพี่น้องชาวไทยเรารู้สึกเหลวไหลในการประพฤติตัวไม่ค่อยมี นี่อันหนึ่ง แล้วเลื่อนลอย การซื้อขายมาก อะไร ๆ มาซื้อ ๆ แต่ชอบยืมดีในของเมืองนอก นี่เสียนิสัยนะให้พากันจำทุกคน เมืองเราเป็นของเรา ตัวของเราเป็นตัวของเรา ไม่ใช่อันเดียวกัน เมืองเขาเป็นเมืองเขา อยู่อาศัยกันก็ตาม แต่เขาก็ต้องเป็นเขา เราต้องเป็นเราอยู่อย่างนั้น ต้องระมัดระวังให้มีหลักมีเกณฑ์ทุกสิ่งทุกอย่าง

ให้เอาไปคิดบ้างนะที่เทศน์อย่างนี้ ไม่ได้มาเทศน์หลอก ๆ หลอน ๆ เล่น ๆ โก้ ๆ นะ ปฏิบัติมาได้ปฏิบัติโก้ ๆ นะ พระพุทธเจ้าพระสาวกอรหันต์เป็น สรรณ คัจฉามิของพวกเรา ท่านแทบเป็นแทบตายมาได้แบบฉบับอันเลิศเลอมาสอนพวกเรา เราไม่ได้แบบท่านก็ขอให้แบบลูกศิษย์มีครู เดินตามร่องรอยท่านก็จะเป็นคนดีไป ลูกศิษย์มีครูย่อมดีเสมอ ลูกศิษย์เหยียบย่ำหัวครูนี้จมทั้งนั้นไม่มีใครดี ที่ว่าเจริญรุ่งเรืองเพราะการดูถูกเหยียดหยามหรือเหยียบย่ำหัวครูหัวอาจารย์ไปนี้ไม่มีทาง จะเลิศเลอขนาดไหนก็มีแต่ลมปากความสำคัญตนในเวลาเป็นบ้านนั้นเท่านั้น พอรู้สึกตัวขึ้นมาก็เดือดร้อนอย่างพระเทวทัต ยิงดินะนั้นนะ เวลาจะทำลายพระพุทธเจ้า ไม่มีอะไรที่จะมีคุณค่ายิ่งกว่าการทำลายพระพุทธเจ้า นี่ถือเป็นเลิศเลอ สำหรับงานของพระเทวทัตที่จะทำลายพระพุทธเจ้า ถือเป็นงานเลิศเลอที่สุด จะทำลายโดยถ่ายเดียวเท่านั้น

นี่เวลาจิตมันฮึกเหิมไปด้วยความชั่วช้าลามก ไฟเผาหัวอกมัน มันไม่ได้สนใจกับความผิดความพลาดอะไรเลย มีแต่จะเอาให้ได้ยังไงๆ ครั้นทำไป ทำอะไรก็มันผิดทาง พระพุทธเจ้าเรียกว่าถูกต้องเป็นสุคติ ไปดีอยู่ดีกินดี การแนะนำสั่งสอนดีทุกอย่าง ไม่มีอะไรเกินพระพุทธเจ้า ไม่มีผิดพลาด ไอ้เรานี้ผิดพลาดทุกวันทุกเวลา เป็นข้าศึกต่อพระพุทธเจ้าด้วยความหมายมันปั่นมือที่จะทำลายพระพุทธเจ้า จะยกตนเป็นเอกขึ้นมาให้คนกราบไหว้บูชากองขี้ทั้งกอง ใครจะไปกราบไหว้ลึงคอดี ทองคำทั้งแท่งมีอยู่ ใครจะไปกราบไหว้กองมูลรอกองคู อันนี้พระพุทธเจ้าทองคำทั้งแท่ง ตัวเราเองมูลรอกองคู เพื่อนฝูงของเรามีมากมีน้อยเป็นมิตรเป็นคูด้วยกัน แล้วใครจะมากราบลึงคอดี

ทำไป ๆ ก็ผิดหวังเรื่อยไป ๆ ที่ความมั่นหมายของตัวเองว่าดีจะทำตามความมั่นหมาย มีแต่ความผิดพลาด ๆ สุดท้ายพระณที่ติดตามไปก็กลับคืนหมดเลย มีหน้าข้าพระสารีบุตร โมคคัลลาน์ไปแนะนำพร้าสอนเห็นโทษเห็นกรรมแล้วก็กลับคืนหมด ก็ยังเหลือแต่พระเทวทัตกับพระโกกาลิกเท่านั้น แล้วก็เห็นโทษของตัวเองไปเรื่อย ๆ

ต่อจากนั้นก็กลับมาเห็นโทษ นั่นเห็นใหม่ละ จะเข้ากราบพระพุทธเจ้าขอขมาโทษที่ผิดพลาดประการใด มาขอขมาโทษ นี่กลับเป็นคนเห็นโทษขึ้นมา มากก็ไม่ถึงพระพุทธเจ้าเสีย มาถึงหน้าพระเชตะวันก็ถูกแผ่นดินสูบลงที่นั่น ก็เลยถวายคางกรรไกร แล้วทำนก็มีหวัง นั่นเห็นใหม่ความเห็นโทษของตัวเองมีหวังนะ พระเทวทัตไม่จมทีเดียว ในระยะนี้ยอมรับว่าจม เพราะอำนาจแห่งกรรมของตัวเอง ทำลงไปแล้วก็มาดัดสันดานตัวเองนั่นแหละ ที่นี้กรรมอันดีระลึกกราบไหว้พระพุทธเจ้า มอบกายถวายตัวทุกอย่างต่อพระพุทธเจ้าแล้ว พอดีถูกแผ่นดินสูบ นี่ก็ถวายคางกรรไกร

พระองค์ก็ทรงยอมรับว่า เอ้อ เธอก็ไม่ผิดหวังเสียทีเดียว เวลาหนักก็หนัก ความมีกิเลสคนมีกิเลสสัตว์มีกิเลสย่อมมีผิดพลาดได้เป็นธรรมดาทั่วโลกดินแดน อันนี้เธอก็มีกิเลส แล้วบัดนี้เธอได้เห็นโทษของเธอแล้ว กิเลสนั้นก็ปิดออกไป แล้วยกคุณค่าแห่งศีลแห่งธรรมแห่งความดีงามขึ้นมา นี่ได้ถวายคางกรรไกรต่อเราตถาคต พอพ้นจากรกแล้วเธอจะได้อุบัติขึ้นมาตรัสรู้เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้าองค์หนึ่งชื่อ อัจฉริยะ นี่เพราะคุณค่าแห่งความเห็นโทษของตัวเองเป็นอย่างนั้น ต่อไปท่านก็จะได้เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า แต่เวลานี้จมในนรกเท่าไรก็เป็นเรื่องกรรมประเภทหนึ่ง กรรมไม่ลำเอียง ทำชั่วต้องเป็นชั่วไปก่อน หมดวาระของความชั่วแล้ว กรรมดีก็จะสนอง สอนองคราวนี้เรียกว่า นิพพานเที่ยงไปเลย เป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า สิ้นทุกข์โดยประการทั้งปวงตลอดไป

เราผิดพลาดประการใดก็เอามาเป็นเครื่องแนะนำพร้าสอนเรา ให้ถือความดีคนดีเป็นคติตัวอย่าง เราอย่าเชื่อเราจนเกินไป เชื่อเราเกินไปทั้ง ๆ ที่เราไม่มีความดีอะไรเชื่อ มีแต่ความทะนงตัวว่าดี เลวขนาดไหนก็ว่าตัวดี ๆ นี่จึงจะสร้างความชั่วมากขึ้นนะ

คนประเภทที่เลขนาตไหนยังสำคัญว่าตัวดี ๆ ผู้นี้จะสร้างความเลวร้ายและมหันตทุกข์
ขึ้นที่หัวใจมากมายไม่มีกำหนดกฎเกณฑ์นะ เพราะสร้างไม่หยุดโดยไม่เห็นโทษ ถ้าผู้
เห็นโทษแล้วก็จะงักพักโทษอันนั้นกลับเข้าสู่ความดีตั้งพระเทวทัตเป็นต้น ให้พากัน
ระมัดระวังนะ

นี่พระท่านปฏิบัติอย่างนี้ที่ท่านทั้งหลายเห็น อย่างพระวัดป่าบ้านตาด คน
ทั้งหลายเขาไม่เคยเห็นเขาก็ว่าท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ แต่ที่เราเคยปฏิบัติกับหมูกับ
เพื่อนมาอย่างเข้มงวดกวัดขันธ์มีไม่มากองค์นั้นนะ เข้มงวดกว่านี้มากมาย ทุกสิ่งทุกอย่าง
กิริยาพระนี่เหมือนกันกับว่าเคยทะเลาะกันมาตั้งกับตั้งกลับ มองเห็นหน้ากันนี่ต่างองค์
ต่างเครื่องขริม ไม่มีคำว่ายิ้มแย้มแจ่มใสเพื่อความคึกความคะนองอันเป็นเรื่องไฟนรก
อเวจี ไม่มีต่อกันเลย มีอะไรก็พูดธรรมดา ๆ ยิ้มแย้มแจ่มใสธรรมดาในกฎเกณฑ์ของ
อรรถของธรรม ไม่เตลิดเปิดเปิงไปหากิเลสตัณหาอะไรนะ ต่างองค์ต่างมีความเคร่งขริม
ในศีลในธรรม ระมัดระวังด้วยสติปัญญาของตัวเองตลอดเวลา เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วต่าง
องค์ก็ต่างมีแต่ความผาสุกร่มเย็น ดูตัวเองตลอด

นี่การแนะนำสั่งสอน เวลานี้มีน้อยก็เป็นอย่างนั้น เทียบมาตั้งแต่มีลูกคนเดียว
สองคน เมื่อลูกมากไปแล้วเลยกลายเป็นเลอะเทอะไป อันนี้พระเถระถ้ามากเข้าไปมันก็
เลอะเทอะไปได้ อย่างการแนะนำสั่งสอนทุกวันนี้เราก็ไม่ได้สั่งสอนเหมือนแต่ก่อนแล้ว
ลดละลงเยอะ ไม่ตั้งใจจะลดละแต่ก็เป็นด้วยหน้าที่การงานที่จำเป็นมาเกี่ยวข้อง ๆ ให้
ต้องจัดต้องทำสิ่งนั้นอยู่เสมอไป จึงได้ห่างเหินทางอรรถทางธรรม เดือนพระก็เดือน
เป็นบางกาลเป็นเวลา ที่จะให้ประชุมแนะนำสั่งสอนเหมือนแต่ก่อนไม่ค่อยมีเวลาแล้ว
ไปไหนมาเหนื่อยแล้ว ๆ วันหนึ่ง ๆ ถ้าสอนก็สอนแต่กิริยามารยาท สายหูสายตา สอน
แบบนี้ทั้งนั้น มองไปที่ไหนนี่มองเห็นเป็นเหตุเป็นผลเป็นอรรถเป็นธรรม ไม่ได้มองเป็น
ไฟนรกอเวจี มองดูพระดูเถระก็เหมือนเรามองดูลูกเต้าของเรา คนไหนและยังงไม่ดียัง
ง ใจพอมองจ้อนี้พระเถระจะรู้ทันที นี่ก็คือสอนแล้ว ๆ

ที่จะเป็นคนดีต้องฝึก เห็นไหมพระท่านมาอยู่ที่นี่ท่านไม่ค่อยฉันทันจันหัน องค์ที่ไม่
ฉันทันอยู่ในนั้นเยอะ องค์ที่ฉันทันบ้างอดบ้างท่านก็มาอยู่ที่นี่ ผสมผสมกันก็ดูเอาซิ ทำไมจะไม่
ทุกข์ เคยกินไม่ได้กิน ฟังซิ วันหนึ่งกินก็มีพวกเรา แล้วพระท่านฝึกกรรมท่านวันหนึ่ง
ทั้งวันไม่กิน แล้ววันนี้ไม่กินวันหน้าไม่กิน หิวโหยขนาดไหน ท่านจะไม่เป็นทุกข์หรือ
ท่านก็เป็นทุกข์เหมือนกันกับเรา แต่เพราะเหตุไรท่านถึงอด เพราะท่านอยากเป็นพระดี
คนดีได้ธรรมที่เลิศเลอมาครองใจ ด้วยการฝึกกรรมแบบนี้ ท่านถึงอุทิศสำหรับพยายาม
อย่างนี้เราก็ให้ถือเป็นคติ

เราไม่ได้แบบท่านก็ตาม ก็ขอให้รู้จักความประหัตมธัยสธ การอยู่การกินอย่า ฟุ้งเพื่อเห่อเหิมเกินไป กินเป็นเวลาเวลาอย่าจู้บ ๆ จีบ ๆ อะไรคว่ำมับ ๆ จนเกินไปนี้ มันเลยเถิดนะ เอาแบบพระไปใช้นี้ไม่ต้องเอามากแหละเราเป็นฆราวาส ให้รู้จักเวลาการ อยู่การกิน และการใช้สอยทุกอย่างให้รู้จักประมาณความพอดี อย่าเห็นแก่ซื้อแก่หา สรุ่ยสรุ่ย อันนี้มันฝืนนิสัยลึกลับ ลูกเล็กเด็กแดงจะเสียไปตาม ๆ กันหมด เสีย ให้พากัน ฝึกหัดตัดแปลงจริตนิสัยของเราบ้าง ไม่ฝึกไม่ตื่นนะ เราอย่าเข้าใจว่าจะดีด้วยการปล่อย ตัว ไม่มีทางดี ถ้าดีด้วยการปล่อยตัวแล้วพระพุทธเจ้าก็ไม่มี ธรรมหรือศาสนาก็ไม่มี ก็ ปล่อยเป็นสัตว์ไปตาม ๆ กันหมด แล้วก็ก็เป็นสัตว์ดีไปตาม ๆ กันหมด สัตว์ดีอยากเห็น ใหม่ ไปดูซีไอ้ปุ๊กก็ ไปหาดู ได้ยินว่าหลวงตาชมเชยแคะว่าเป็นสัตว์ดี เลยจะไปขออบ รรมกับไอ้ปุ๊กก็ เต็มมันจับเอาหลงทิศไปนะ เป็นอย่างนั้นนะเรื่องดีเรื่องชั่ว ให้พากันจำ เอา

รู้สึกว่าจะละอะเทอะนะ การจับจ่ายใช้สอยต่าง ๆ ละอะเทอะมากเมืองไทยเรา ไม่รู้ จักประมาณ พระท่านรู้นี้แหละ นี่หมายถึงพระท่านอยู่ในธรรมในวินัย ท่านปฏิบัติเพื่อมุ่ง มรรคผลนิพพาน ท่านจะประหัตมธัยสธที่สุด ไม่มีใครเกินพระว้างเลย เพราะฉะนั้น พระจึงเป็น สงฆ์ สรรณ คจฺฉามิ ของโลกได้ การอยู่การกินการใช้การสอยพระจะไม่มี ความฟุ่มเฟือยเลย สำหรับพระมุ่งธรรมมุ่งธรรมมุ่งต่อมรรคผลนิพพาน ไปที่ไหน เหมือนกันหมด อยู่ง่ายกินง่ายนอนง่าย ใช้อะไร ๆ เท่านั้นพอผ่านไป ๆ นอนก็พอหลับ ครอก ๆ ไตรัมไม้ชายคา กุฎิจะเป็นกระต๊อบกระแต้บอะไรท่านไม่สนใจ หอบปราสาท ราชมณเฑียรอย่าเอามาให้ท่านดูเลย ท่านไม่สนใจเลยแหละ ที่ไหนสะดวกสบายสงบ สัตว์ท่านจะมุ่งเข้าที่นั่น ๆ นอนที่ไหนร่มไม้ชายคาที่ไหนก็มี

พอพูดอย่างนี้เราก็ลืมนั่นไป มันไปโดนเอากลางคืน ไปกลางคืนได้ยินเสียง ไก่เสียงหมาเห่าอยู่ทางโน้น เอ้า..แวะนอนที่นี่แหละ วันพรุ่งนี้เช้าค่อยบิณฑบาต ไปนอน ในป่าช้าเขา ฟาดเข้าไปกลางป่าช้าไม่รู้ ไปนอนในป่าช้า พอตื่นขึ้นมามันอะไรนี่ มองดูมี แต่ป่าช้า แต่นิสัยเราไม่เคยกลัวผี แต่ไหนแต่ไรมาไม่กลัว มันจึงไม่ตื่นตื่น ว่านี่ ไอ้ นอนในป่าช้าผีตาย ไอ้เราป่าช้าผีเป็น มานอนด้วยกันคืนนี้ก็ไม่เห็นมีแปลกอะไร เพราะ จิตใจเราไม่เป็นบ้าชิ ถ้าว่านี่ป่าช้าแล้วจะตื่นเป็นบ้าไปนะ แต่เราก็ไม่เคยกลัวผีด้วย ก็ ธรรมดา กลางคืนแวะเข้าไปในป่า มันเป็นป่าช้าเขา อย่างนั้นก็มี อยู่ไหนอยู่ได้อย่างนั้น ละ นอนได้

บิณฑบาตหรือได้อะไรมาไม่ได้ฟุ่มเฟือยอย่างที่เป็นอย่างที่ป่าวบ้านตาดนี่นะ นี่ พิธีกนะ ท่วมท้นจนพระองค์ไหนไม่มีสติตั้งมันตายด้วยท้องมันระเบิดเข้าใจไหม กล้วยหอมก็ดี กล้วยไขก็ดี ทูเรียนก็ดี มังคุดก็ดี เงาะก็ดี จำปาตะก็ดี อันนั้นก็ดี อันนี้ก็ดี

ท้องระเบิดเลย พระองค์ไหนไม่มีสติ ถ้ามีสติอะไรจะมีมากน้อยเพียงไรดูประมาณของตัวเอง ธรรมอยู่ที่หัวใจ ดูที่หัวใจตัวเอง พอเหมาะขนาดไหนกับใจผู้กำลังประกอบความเพียรบุกเบิกกองทุกข์ทั้งหลายออก เอาพอดี มีมากมีน้อยจึงพอดี เพราะฉะนั้น พระท่านจึงอยู่ง่าย กินง่าย มีอะไรมากินได้ทั้งนั้น เพราะไม่ได้มุ่งกับสิ่งเหล่านี้ยิ่งกว่า อรรถธรรม อรรถธรรมนี้จัดจ่ออยู่แล้ว เพราะฉะนั้น ท่านถึงอยู่ง่าย กินง่าย นอนง่าย ไปง่าย มาง่ายทุกอย่าง จิตใจพัวพันอยู่กับธรรมตลอดเวลา นี่ท่านผู้ฝึกท่านให้ดี

จิตใจเมื่อได้รับการฝึกฝนอบรมอยู่เสมอแล้ว ก็จะไม่ค่อยเจริญรุ่งเรืองเหมือนต้นไม้ที่เราปลูกไว้ บำรุงรักษาด้วยน้ำด้วยปุ๋ย มันก็เจริญงอกงาม แสดงดอกผลออกมาให้เจ้าของได้รับ อันนี้ก็เหมือนกัน ดอกผลของธรรมก็คือความสุขความเจริญ จนกระทั่งความเลิศเลอภายในจิตใจ จะออกจากการระมัดระวังรักษา ไม่ได้ออกจากการปล่อยตัวนะ ให้พากันระมัดระวังการปล่อยตัว พุดแล้วพุดเล่าย่าแล้วย่าเล่า เรื่องเมืองไทยของเรานั้นหลก่ลอมมาก ให้จำข้อนี้ไว้นะพี่น้องทั้งหลาย ไม่ค่อยมีหลักมีเกณฑ์หลงตาเที่ยวทั่วประเทศไทย คุณลักษณะจะพอ ๆ กันไป

อันนี้เราก็เคยพูดแล้วว่าเมืองไทยเราเคยเป็นเมืองสมบูรณ์พูนผลมาแต่ต้น ไม่ค่อยอดอดอยากขาดแคลน เมื่อมาอยู่แล้วก็อยู่สบายกินสบาย ที่นี้ไม่ได้คิดชี้ว่าสิ่งแวดล้อมที่ประสานเข้ามาทุกวันนี้มันมีแต่มหากัณณะ เอามาหลอกหลวงคนไทยที่เคยอยู่สบายกินสบาย ไม่ได้คิดได้อ่าน ตูมเข้ามานี้หลบไม่ทัน มีแต่คว้ามับ ๆ เป็นการหลบ หลบมากก็หลบมาเอาเงินเจ้าของในกระเป๋านี้ไปคว้ามับ เอามาอีกหลบมาอีก คว้ามัก สุดท้ายเงินในกระเป๋าก็ไม่มี ถ้าหลบมันหลบแบบนี้ละ ให้พากันระวังให้มากนะ มันมีอยู่ทุกแห่งเวลานี้ สิ่งที่ไม่เคยมีก็มี ล้วนแล้วตั้งแต่สิ่งที่จะกวนสมบัติเงินทอง และกวนจิตใจของเราให้เสียคนทั้งนั้น ไม่ควรซื้ออย่าไปซื้อ

สมบัติต่าง ๆ ที่มีอยู่ในเมืองไทยของเรา ในฐานะว่าจะซื้อ เราต้องการจะซื้อจำเป็น ซื้อของคนไทยเรา จะว่ายังไง เขาขายอยู่ตามตลาดตล่อยู่ตามข้างถนนหนทาง เขามาวางดาดาชไว้สำหรับขาย เราไปเราต้องการอะไรเราก็ซื้อ ซื้อมาแล้วเข้าห้องเป็นอาหารเลี้ยงอัตภาพร่างกายเรา เหมือนกันกับของเมืองนอกเมืองน่านนั้นแหละ นี่เป็นการบำรุงชาติไทยของเราในตัว บำรุงเนื้อหนังของตน คนเมื่อได้รับการบำรุงด้วยมีคนมาซื้อ มาอุดหนุน ผู้ผลิตก็มีกำลังใจผลิตดีขึ้น ๆ แล้วต่อไปความดีขึ้น ๆ ดีจริง ๆ จนกระทั่งชนะเขาได้ นี่เพราะการอุดหนุนกัน อย่าปล่อยปละละเลยกันนะ ไปเห็นของเมืองนอกเมืองนาดี ดีไม่ดีเอามาอวดเมืองไทย โอ๊ย เราฟังไม่ได้นะ เอามาอวดเมืองนอกมาอวดเมืองเรา หรือเช่นยกตัวอย่างอย่างนี้นะ เอาลูกของเขามาอวดลูกของเรา แล้วเอาผิวเขา

เอาเมียเขามาอวดผ้าของตัวเมียของตัว มันดูได้ไหม เอ้า กันจริง ๆ อย่างนี้ มันดูไม่ได้ ไซ้ไหม แตกกระจัดกระจายเลย

อันนี้เมืองไทยเรามันกำลังร้าวเวลานี้ มันไม่แตกก็กำลังร้าวเพราะการเห็นแก่ สิ่งภายนอกมากกว่าสิ่งภายใน ไม่สนใจเสียเวลาไม่บำรุงรักษาสิ่งภายใน อันนี้เสียนะ จำให้ดีทุกคน ไปไหนเมืองไทยเรา มันมีอยู่ตลาดร้านค้าแม่แต่ข้างถนนหนทางก็มี เขา ดาดาชไว้สำหรับขาย เอ้า ซื้อบำรุงกัน เงินเป็นเงินไทย คนเป็นคนไทยด้วยกันหนุนกัน มีแกใจที่จะผลิตสิ่งเหล่านั้นให้มากขึ้น ๆ แล้วเมืองไทยของเราต่อไปก็เป็นนิสัยขึ้นมา บำรุงกันรักษา กัน แล้วทีนี้ก็ดี เห็นแก่เนื้อแก่หนังของตัวคือคนไทยด้วยกัน บำรุงกันนี้ดี ให้พากันจับเอาไว้ตรงนี้นะ อย่าไปเห็นแก่สิ่งภายนอก

การซื้อขายเป็นธรรมดา ๆ เราไม่ได้ตำหนินะ ที่มันเลยเถิดต่างหากนะที่ว่านี้ การซื้อขายทั้งเขาทั้งเราเมื่อใครมีความจำเป็น เราไม่มีจริง ๆ เอ้า ไม่มีจริง ๆ ก็ยอม รับก็ซื้อมา ถ้าเรามีอยู่แล้วอย่าต้ออย่าดัน อย่าเหยียบหัวกันไปคนไทยด้วยกัน ก้าวไป หาซื้อของเมืองอื่นมา ทั้ง ๆ ที่ของเมืองไทยเรามีอยู่ แล้วเหยียบหัวคนไทยไปนี้ดูไม่ได้ นะ อย่าให้เห็นนะอย่างนี้ มันเสียคนไทยทั้งชาติ นี่อันหนึ่ง แล้วทีนี้เราก็ได้ยินมาตาม ภาษาภาษาของพระป้านั้นแหละ เรื่องเครดิตนะ ฟัน้องทั้งหลายให้ระวังให้ดีนะ เครดิต พวกนี้หัวแหลมมากทีเดียว เอาเครดิตไปหย่อนปั๊บให้ เราก็มักราบเครดิตเครดิต อดอะไรละ เพราะเกิดมาแต่โคตรพ่อโคตรแม่หลงตาบวก็ไม่เคยมีเครดิต เครดิตอะไร เอาเงินที่ซื้อ เอาใบเครดิตนี้ไปให้ เอาไปเลย เขากินแล้วนะนั่น เวลาซื้อแล้วไปจ่ายเงิน ให้เขาด้วยเครดิต บัตรเครดิตนั่นนะ ซื้อแล้วก็ติดหนี้เขามาด้วยไซ้ไหม

โยม ไม่ต้องจ่ายเงินสด รูดจากบัตรออกไปแล้วไปใช้หนี้ทีหลัง

หลงตา เออ ไม่ต้องจ่ายเงินสด เครดิตพาไปจ่ายเอง คิดดอกในนั้นเสร็จ เข้าใจ ไซ้ไหม นี่ละอันนี้ให้ระวังนะ พวกนี้หัวแหลมกินคนหัวที่อ ๆ อย่างพวกเราหมดนะ ให้ ระวัง อย่าไปยุ่งเครดิตเครดิตที่ไหน เราหามาเท่าไรได้เท่าไร ใช้เท่านั้น อย่าไปหามา หามันเป็นเครื่องล่อเรา ถ้าจ่ายเงินในกระเป๋าถือว่าเสียตาย จะเอาเครดิตไปยื่นให้เขา แล้วยังมาจ่ายทีหลังเพิ่มเข้าอีกเท่าตัวไม่เสียตาย มันเสียตรงนี้นะ ให้พากันระมัดระวัง มันออกทุกช่องทุกทางนะ ไม่ฉลาดไม่ทันมัน แล้วเสียคน

วันนี้ก็พูดเพียงเท่านี้ ท่านทั้งหลายจำเอานะ การปฏิบัติตัวเพื่อความเป็นคนดี ชาติไทยที่ดี มีหลักมีเกณฑ์มีเนื้อมืหนัง ในการบำรุงรักษาสมบัติของกันและกัน ซื้อขาย ซึ่งกันและกัน นี่เป็นความถูกต้องดีงามสำหรับคนรักชาติ เข้าใจไหม อย่าปล่อยตัว นี้ เป็นของสำคัญมาก แล้วอะไร ๆ ก็ตามไม่ว่าเมืองในเมืองนอก ไม่จำเป็นซื้อก็อย่าไปซื้อ สร้อยสร้อยจนเกินไป นี่อันหนึ่งก็ทำให้เสียได้นะ เอาละ วันนี้พูดเพียงเท่านี้

อ่านธรรมะหลวงตา วันต่อวัน ทางอินเทอร์เน็ต ได้ที่ www.Luangta.com